

HETI SZEMLE.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre ————— 3 frt — kr.
Félévre ————— 1 frt 50 kr.
Negyedévre ————— frt 75 kr.
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 2 frt.

Felölös szerkesztő

BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:

A „PÁZMÁNY-SAJTÓ.”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések, stb. a „Pázmány-sajtó” czimére küldendők. (Deák-tér 29. szám.)

Hirdetések jutányos árban vételnek fel.

A lap megjelenik minden szerdán.

A félszeg-uszók.

Az Északi tengerben él a halaknak egy faja, az ugynevezett félszeguszó. Jellemzi e család tagjait az aránytalan, egyoldalú fejlettség s az, hogy mindkét szemük a fejlettebb oldalon van. De nem csak a physikai világnak vannak ily szörnyszülöttei, hanem a politikai világnak is. Aki kétségbe vonná soraim igazságát, annak egy eleven példányt mutatok: tessék ránézni a mi kormányunkra. Egyik oldala fejlettebb, érzékenyebb, az, mely a saját érdekei felé van s mindkét szemét ezen az oldalon hordja; míg a másik oldalon, ott, hol a közjó, az állam, a haza legszentebb érdekei vannak, ott nem vesz észre semmit, ott nem hallja a szomorú viszonyok kiáltó szavát, nem látja a legszembetűnőbb szükségleteket nyilván nincs szeme, nincs fejlett érzékszerve ezen oldalon.

És a mily természetellenes kormányunk érzékszerveinek elhelyezkedése, oly természetellenes ébersége vagy helyesebben szólva ingerlékenysége is. Bántja a legszerényebb vidéki lap támadása, figyel a nyilvános társaságokban felhangzó kormányellenes megjegyzéseket, ideges lesz az ellenzék legcsekélyebb mozgolódásainak hallatára is, rá ér megszámloltatni az állam azon hivatalnokait, kik nem tagadják meg meggyőződéseiket, tüzzel-vassal üldözi a lelkiismeret-szabadságot s elejti több

ezerbe került emberét is, mihelyt ez mer önálló véleményt kockáztatni. Másrészt megjutalmaz minden csekély szolgálatot s koczot ígér minden tartós hűségnek. Rendőri örökös, durva erőszakoskodás, a szenvedett sérelmek ellen hasztalan keresett orvosság és busásan megjutalmazott szolgálat mellett csoda-e, ha nap-nap után csökken a nemzet ellenállási képessége?

Az apa meggörnyedt háttal keresi kenyerét, elkeserítette az élet terhe, nem akarja megnövelni más oldalról jövő támadásokkal. Családi összekötetés révén majd ez, majd amaz ügyben kell zörgetni a miniszter ajtaján, gyermekeink jövője, előhaladása legjobban az állami hivatalokban van biztosítva s a kormány minden új embernek politikai multját Argus szemekkel vizsgálja; emlitsék-e még több okot annak a látszólagos rejtélynek megvilágítására, hogy miért oly egykedvű, oly hallgatag a magyar most, midőn a haza életbevágó kérdéseiről van szó? S a kormány-nak épen ez kell, a néma, a lethargiába süllyedt nemzettel tehet a mit akar s ha megvalósítja még Bécs szándékát, akkor felső támogatás mellett kezében tarthatja az ország békéjét akár az emberi kor legvégső határáig. Bécs pedig kívánja a magyar ipar feláldozását, kereskedelmünk megbénítását, az annyi áldozattal létesített vasuti politikánk feladását s a kvóta

főlemlítését. Ausztriában most zavarognak a nemzetiségek, de ha Magyarország, mint jó szomszéd martalékul dobja oda magát, akkor a becses préda feletti oztoszkodás egyidőre leszereli az adáz küzdelmet. S aztán majd, ha a lázas izgatottság megszűnt, lassankint megértik egymást a nemzetiségek. Hiszen Badeni nyiltan megmondta, hogy elővigyázattal meg lehet kötni Ausztriában a békét már csak azért is, mert az összes nemzetiségi fajok és népek egymás nélkül nem élhetnek. Mi pedig gazdaságunk, iparunk, kereskedelmünk feláldozásáért kárpótolva leszünk egy nagy nemzeti vívmánnyal: a magyar udvar-tartással, amit talán másképen is megkaphattunk volna. De hát ily szépen, ily simán, ily nagy áron csak a Bánffy kabinet tudta kieszközölni. Ki nem látja mekkora hálára van kötelezve a nemzet a Bánffy kabinet iránt?

Kell-e „Vigadó”?

A véletlen, vagy a sors iróniája, hogy mi éppen ebben a *kenyér-szük világban* törjük a fejünket azon az igen igen fontos kérdésen: *építsünk-e Vigadót vagy ne?*

Mert „figyelemre alig méltó néhány hang leszámításával” — így mondják — közvélemény, hogy a Vigadó felépítése „tényleg létező és érzett szükségnek felel meg!”

No hát mi nem tehetünk róla, de ki kell hogy mondjuk: ha közvélemény alatt

TÁRCZA

A protectió.

Törődök egy öreg kortes naplójából.

Írta: *Kaisz József.*

A protectió a földi élet haladó szekereinek előfogata, s balga az, ki azt képzei, hogy egyedül saját két gebéjének: a tehetségnek és jellemnek segítségével képes lesz elérni kitűzött célját. Kétségkívül, sok embernek szerenésen sikerül protectió nélkül előrehaladni, vagy legalább hivatalba jutni, rendes körülmények között azonban tehetségünkkel és jel emünkkel elakadunk az utközepén, s ha nem fogjuk szekerünk elébe a protectiót, nem haladunk, de maradunk.

Éveken át ellensége voltam a protectiónak, mert volt pénzem, tehát protectióra nem volt szükségem. Mikor a pénzem elvesztettem, (az utczán-e vagy a kártyán, arra már nem emlékszem), elkezdtem a kis lutrit rakni, s az évszakok elmélete szerint udvarolgattam Fortuna kisasszonynak; voltak téli és nyári számaim, de a szerenese egyenlően haragos volt rám — télen, nyáron. Számba se vett. Mindegy! makaesul kapaszkodtam az uszályába. — Mikor a kormány eltörülte

a kis lutrit, megszűnt létezni az alap, melyen összes életezésem pihent. Mi lesz belőlem lutri nélkül? Hol veszem meg másutt olyan olesón a reménységet, hogy belőlem még egyszer-pénzes ember lesz? . . . Elkezdtem gondolkozni . . . Mindenki tudja, hogy gondolkozó fő vagyok. Amikor nem kaláberzek, vagy nem tarokkozok, — örökké gondolkodom; de minthogy örökké vagy kaláberzek vagy tarokkozok: — ennél fogva — sohasem gondolkodom. — Mikor a kis lutri megbukott, abba hagytam a tarokkot és a kalábert és elkezdtem . . . gondolkozni. Hosszas gondolkozás után azon erős elhatározás érlelődött meg elkeseredett lelkemben, hogy egy szerény hivatal elnyerése érdekében igénybe veszem a protectiót.

Ehez teljes jogom volt. Nem kerestem, csak egy felajánlották, legszentebb alkotmányos jogomnak legutóbbi gyakorlása alkalmából. Az időben omlegetett ember voltam a városban. Hirnevem onnan eredt, hogy a pártgyűlésen, melyet a kormány jelöltje érdekében a Czimeres ökörnél tartottunk, — én voltam a vezérszónok. Kifejtettem, hogy képviselőnek csak egy embert választhat meg a nép, a kormányjelöltjét, mert az nem neki, de a kormánynak tetszik. Dörgő taps

követe szónoklatomat. Nem volt ember aki nem helyeselte szavaimat. Maga a jelölt sirva jelentette ki, hogy ha valamikor valamire szükségem lesz, csak ő hozzá forduljak protectióért.

Innen van, hogy teljes jogot formáltam a protectióhoz; s mikor elvégre beláttam, hogy protectió nélkül semmi sem lesz belőlem, nem sokat gondolkoztam, hanem felzónáztam a székesfővárosba, az én nagyságos képviselő barátomhoz. Inasa azonnal beboesátott. A nagyságos ur nagyon barátságosan fogadott. Eleinte természetesen, midőn tiszta megválasztásának dícső mozzanataról *édesen* csevegtünk, *savanyu* képet vágott, de amint biztosítottam róla, hogy semmiféle gyűjtőív nincs nálam, mindjárt kiderült arca, mikor pedig a Czimeres Ökörnél kötött érdek nélküli barátságunkra emlékeztettem, boldogan mosolygott s megkérdezte, mivel lehetne szolgálatomra.

— Magánzó voltam eddig, — válaszoltam én — szerény kis hivatalt keresnék most. Olyan embernek ki mint Ön, annyira előkelő szerepet visz a politikai és a szocialis életben, egyetlen szavába kerül és . . .

Nem engedte befejezni mondatomat, s egy zenélő óra praecisívjával darálta le a következőket:

azon „ifjabb nemzedék tagjait“ értjük, kik minden ellengőz dacára folytonosan és mondjuk, határt nem ismerve viszik a várost — a czifranymorosságba: akkor a Vigadó elsőrendű szüksége városunknak. De ha a közvélemény mértékeül a polgárság nagy többségének érületét vesszük, annak a polgárságnak, mely az állami és ezzel karöltve a községi adók terhei alatt nyög, mely indokolt aggodással látja, hogy anyagi pozíciónk nemsokára ingadozó leszen, akkor a Vigadó felépítése bizony sohasem lesz elsőrendű szükség, mint nem első rendű szüksége egy családnak a luxus.

Városunk kétségtelenül szerencsésen haladt a reformok terén, ezt el kell ismerünk!

De azt is beláthatjuk, hogy ennek a gyors haladásnak határának kell lennie, különben nagyon könnyen elronthatjuk eddigi sikereinket is.

Nagyon szép, hogy „az ifjabb nemzedék tagjai szívesen viselik az erkölcsi felelősséget, de akkor midőn egy negyedmilliót akarunk egy félszázadra lekötöni, akkor midőn a merészebb „ifju nemzedék is“ bevallja, hogy bizony körülményeink közt az is bekövetkezhetik, hogy a város a Vigadót, mint bukott helyiséget, potom áron volna kénytelen bérbe adni s a hiányzó összeget *potádóból* fedezni; az erkölcsi felelősség hangoztatása nagyon kevés értékűvé leszen.

Arra a kérdésre tebat, hogy: „Kell-e Vigadó?“ — a felelet legyen ez: Kell! De édes Istenem, ha mindent, a mi kell — egyszerre elő akarunk teremteni, mintha abban a rögeszmébe szenvednénk, hogy csak a ma a miénk, a holnap már nem — mi volna velünk?

Tegyünk csak egy néhány kérdést ez irányban!

Kell-e csatornázás és vízvezeték?

Bizony ez kellett volna leges-legelőször! És bizony erre kell már egyszer tartogatni minden erőnket. Mert ahogy e tekintetben Szatmáron állunk, az komikusan számba megy.

Kell-e egy munka vagy dologház, melyet a helyi sajtó évről évre dícséretre méltó kitartással sürget?

— Amint látom és veszem észre, Ön Kedves Barátom hivatalt keres az én proteció útján. Kissé elkésett vele. Jobb lett volna korábban, mikor még könnyebben tanulhatott volna bele a hivatalba. Egyébként nem tesz semmit. Azt mondják, a kinek a proteció hivatalt ad, ész is ad hozzá.

— Ha szabad közbeszólnom, — jegyeztem meg szerényen, — korábban még volt pénzem, s büszke voltam rá, hogy hivatalra nincs szükségem... s ugyanakkor az észről is megfedkeztem.

— Ez nem nagy hiba — folytatta ő. — Kész örömet állok szolgálatára. Adok Önnek egy ajánló névjegyet barátaim egyikehez, ki miniszteri tanácsos, s megvagyok róla győződve kedves barátom, hogy általa hivatalba jut, mert a proteció mindig több ér az észnél.

Erre íróasztalának egyik fiókjából kivett egy névjegyet, melynek egyik lapján a neve a másikon pedig ez a nyomtatott sor tündökölt „*Melegen ajánlom* (nyolcz pont) *Urát.*“ A nyolcz pont helyére írta a nevet, a borítékra a miniszteri tanácsos nevet s átadta nekem, ki boldogan kövér reményekkel hagytam el képviselő barátom

Bizony kell, különösen pedig ebben a válságos időben, mikor a munka erőt, mint a nemzet egyik leghatalmasabb tőkét el kell használni?

Kell-e potádó leszállítás?

Bizony ráférne erre a szatmári népre, mely városára kimondhatatlan sokat áldozott. A többek közt — a mi egyedül áll a városok történetében, — ezeket és ezeket áldozott a járdákra — saját zsebből, úgy, hogy éveken keresztül érzi a törlesztések súlyát.

Most a felvetett kérdés közül tessék választani, *melyik az elsőrendű szükség?*

Tessék megszavaztatni a város lakosságát és akkor majd meglátjuk: *mit mond a közvélemény!*

Ismerjük mi az okokat, melyek miatt bizony felférne egy Vigadó.

De akkor, midőn látjuk, hogy a meglévő vendéglő is eléggé megfelel a szükségletnek, midőn halljuk, hogy a Társas Kör is készül egy szép termet építeni a társas összejövetelek számára, mikor a régi törvényszék épületét gyümölcsözővé tehetjük: akkor nyugodt megfontolással és lelkiismerettel nem vethetjük kockára azt a potom negyed milliót... nem tehetjük ki polgárságunkat annak a lehetőségnek, hogy Vigadója legyen saját keserves keresményéből.

Az egyházmegyei tanítók segélyegyesületének közgyűlése.

A szatmári róm. kath. egyházmegyei néptanítók sb. segély-egyesületének folyó évi rendes közgyűlése *Mesztényi Gyula* megyés püspök, az egyesület védnöke elnöklété alatt február hó 3-án, d. e. 10 órakor tartatott meg a püspöki palotában.

A közgyűlés lefolyásáról a következő tudósítást vettük:

I. Püspök ur ő méltósága megnyitván a gyűlést, olvastatott az igazgató-választmány jelentése a lefolyt évről. Volt az egyesületnek 9 rendes, 7 segélydíjas tagja és 1 kis-korú árvának adott neveltetési pótlékot. A segélyezésekre fordított összeg 1265 frt 52 kr. — A kamathátralék 24 frt. A vagyon az 1897. év végén 22,096 frt 23 kr.

lakását, áldva a protektionak messze nyuló, hivatalt adó hatalmát.

Siettem a b. ü. miniszterium palotájába, köszöntem a kapusnak s alázattal megkérdeztem tőle, hol találhatnám meg a tanácsos urat. A kapus lenézett és dörmögött. Csak hosszas rimánkodásra tagolta ki e három szót: Második emelet, mehet.

Vidéki embert, ki protekciót keres a fővárosban, nem alterálhat az ilyen fogadtatás. Én különben is teljesen érzéketlen vagyok a külső formák iránt — portások és nagy urak részéről.

A tanácsos ur nem volt otthon; a miniszternél volt. Eljöttem másnap, a tanácsos ur nem volt otthon, a titkár urnál volt. Eljöttem harmadik nap; a tanácsos ur még nem volt a hivatalban. Eljöttem negyedik nap, a tanácsos ur már nem volt a hivatalban. Így tartott ez egy teljes hónapig, míg a tanácsos urra rákadtam.

Ott ült író asztala előtt. Hanyag mozdulattal veszi át tőlem az ajánló névjegyet; el se olvassa, csak oda dobja a kártyakosárba; föláll; ásít, karjait vasvillák gyanánt ég felé feszíti, s kellemetlen torokhangon ilyenténképen nyájaskodik csekélységgemmel:

— Azt hiszi kérem olyan könnyű dolog

Közgyűlés a felolvasott jelentésből tudomást szerzett arról, hogy az 1897. év folyamán eszközölt bevételek és kiadások igazolva lettek, s a tényleg meglévő vagyon egyezik azon összeggel, melyet a számvizsgálat eredményezett; s mivel a kölcsönökre vonatkozó okiratok rendben és teljes épségben találtattak, pénztáros, számvizsgáló-bizottság és igazgató-választmánynak a fölmentés megadatott; a pénztárosnak az elért szép sikerü eredményért és a rendes kezelésért köszönetet szavaz a közgyűlés.

II. Özv. *Havasi Mihályné* segélydíja évi 250 frtban megállapítván, e tárgygyal kapcsolatosan *fölvilágosításul* kimondja közgyűlés, hogy a régi tagok özvegyeinek segélyezése alkalmával esupán az első öt év alatt szerzett *nyugdíj-igényre* terjed ki a kivételes kedvezmény és nem egyuttal az új alapon szerzett *segélydíjra* is, a mint azt az alapszabály 41. §-ának idézett része világosan előírja.

III. Az 1898. évi *költség-előirányzat* a következőkben állapított meg: *bevétel és kiadás* 1734 frt. 64 kr. Ebből a) segélyezésre fordítandó 1428 frt. 32 kr., b) tagdíj tőkésítés 90 frt., c) tartalék alapra 16 frt 44 kr., d) rendkívüli költségekre 99 frt. 88 kr., e) a pénztáros tisztelet díja 100 frt.

IV. Választások. A tisztújítást megelőzőleg elnöklő főpásztor meleg szavakban emlékezik meg az egyesületi igazgató, *Novák Antal* nagyprépostnak az egyesület alapítása, valamint annak vezetése körül szerzett érdemeiről, mire közgyűlés tekintettel az agg főpap hajlott korára, kimondja, hogy az igazgatói állást egyelőre betöltetlen hagyja. A választás eredménye a következő: *Aligazgató*: Méder Mihály; *pénztáros*: Erdélyi Imre; *jegyző*: Jankovics János; *az igazgató választmány tagjai*: Erdélyi Imre, Jankovics János, Mondik Endre és Juhász József; *póttagok*: Krupa Mihály és Bodnár Alajos; *a felülvizsgáló-bizottság tagjai*: Méder Mihály, Jankovics János és Mondik Endre.

V. Végül a *kisebbség segélydíjra való jogosultság* megállapítása tárgyában tett javaslatot az igazgató-választmány, melynek megvalósítása igen szép és kívánatos volt volna, de kellő alap hiányában a jelenben életbe nem léptethető.

a miniszteriumnál hivatalt kapni. Tisztelt Ur, ebben a szegény országban egy millió lakosból, kik véletlenül nem a miniszteriumnál vannak alkalmazva, legalább 750 ezer ember van olyan, kik hivatalt szeretnének kapni a miniszteriumnál. Nekem is van 3 öcsém, 2 bátyám, 10 unokatestvérem 23 sógorom és egy becsületes megkopaszított öregapám, kik mindnyájan ide szeretnének bejutni a miniszteriumba. Mellesleg megjegyzem hogy a rokonaim és ismerőseim közül eddig 2783-an vannak előjegyezve; de hát kérem a miniszteri hivatalnokok az Első Magyar Életbiztosító társaságnál oly jól be vannak aszekurálva, hogy az üresedésre nem egy hamar lehet kilátás; én vagyok az egyetlen egy betegeskedő közülök...

— De kérem! — szoltam én. —

— Sose kérjen, — mondá ő — minden hasztalan. Nézze csak, tisztelt Ur! Ön sokkal alkalmasabbnak látszik bankhivatalra az „Első Honbank“ fődirectora nagy ur és jóbarátom. Adok önnek egy ajánló névjegyet hozzá. S ráírta névjegyére „*Melegen ajánlom* Kondor urat.“

— Most pedig ajánlom magamat. Sietek. A miniszter vár.

(Vége köv.)

Ezután püspök ur ő méltósága, megköszönve a jelenvoltaknak az egyesület iránt való szives érdeklődését, a közgyűlést bezárja.

Szoigálatot vélünk teljesíteni az által, hogy kivonatossan megismertetjük az egyházmegye tanítóival ezen segély-egyesületbe való belépésnek módzatait és feltételeit, valamint az alapszabályok fontosabb rendelkezéseit.

I. Az egyesület rendes tagjai lehetnek a szatmári egyházmegyéhez tartozó képezdében, nép- és polgári iskolákban működő tanférfiak és tanítónők, valamint éneklészek, kik tanítói oklevéllel bírnak s állomásukra törvényes uton alkalmaztattak.

II. Az évi tagdíj 15 frt, mely évnegyedenkint előzetesen fizetendő. A fizetési kötelezettség 20 évig tart, az utolsó 10 évben egy tag sem fizet.

III. Hogy a rendes tag a segélydíjra jogosultságot szerezzen, szükséges, hogy legalább öt teljes éven át legyen tagja az egyesületnek. A segélydíjak a következő terv szerint utaltattak ki:

5—10 évi szolg. és befizetés után jár	50 frt segélydíj.
10—15 " " " " " "	100 " "
15—20 " " " " " "	150 " "
20—25 " " " " " "	200 " "
25—30 " " " " " "	250 " "
30 éven felül a teljes	300 frt segélydíj.

Oly tanítók, kik az egyeletnél a kikötött öt év előtt szellemi vagy testi fogyatkozásuk miatt önhibájukon kívül a tanítói pályán alkalmatlanokká válnak, szabályszerű segélydíj helyett *kegypenzben* részesülnek. Ily esetekben a kegypenz mennyiségét az igazgató-választmány javaslatára a közgyűlés határozza meg.

IV. Özvegyek a férjüket megillető segélydíj felét kapják. Árvak, 16 éven aluli korig, neveltetési pótlékot kapnak, melynek összegét a közgyűlés a körülményekhez képest határozza meg.

V. Ha valamely tag az egyesületből kilép, ha a tanítói pályát elhagyja, vagy ha más egyházmegyébe választatja meg magát: segélyjogosultságát elveszti, a befizetett tagdíjak az alap javára maradnak.*)

Ha az özvegy férje szolgálata alatt legalább egy évig törvényes házasságban nem élt: kegydíjra nincs igénye.

Ha a kegydíjra jogosult özvegy újból férjhez megy: kegydíj iránti jogosultságát elveszti.

Oly özvegyek, kik férjökkel, annak segélyezettése után keltek össze, rendszeres segélydíjban nem részesülhetnek, hanem a helyett kapják a férj elhatalával végkielégítés gyanánt a férjüket megillető segélydíjnak egy évi teljes összegét.

Oly özvegy, ki férjét hűtlenül elhagyja, vagy ki férjétől önhibája miatt törvényesen elválasztatik, segélydíjra igényt nem tarthat.

R.

Megdöböntő hírt terjesztenek a német lapok. Azt, hogy királyunk belefáradva az uralkodói terhekbe, azok gondját Ferencz Ferdinánd trónörökösrel megosztani készül. Nem is volna csoda, midőn annyi s oly rossz tanácsadókkal van körülvéve, kik odavitték a dolgot, hogy itt és Ausztriában, csaknem az örvény szélére jutott a Monarchia. Megdöböntő hírt hoznak más oldalról az angol lapok, hogy Badeni elismerte, hogy Ausztriában nagyon helytelenül csinálta a dolgokat s nem tudja miképen bonyolódni az általa felidézett zavarok. --- Bánffy is elmond-

*) Nem méltányos!

Szerk.

hatja magáról, hogy fenekestül felforgatta az országot kegyetlen politikájával. Így bosszulják meg az események a rossz tanácsadókat.

Ausztriában és nálunk. Ausztriában is recseg-ropog minden, nálunk is. Ausztriában a német és cseh nemzeti eszme, nálunk az inség és a szocializmus rázza az állam épületét. A német diákok mozgalma, hogy az egyetemi előadásokat beszüntették a német egyetemen, csaknem páratlan jelenség a történelemben. A tanárok engedni voltak kénytelenek, s most Ausztriában szünetelnek az előadások. Mi az inséggel küzködünk s az országos politika mély álomban nyugszik. Ez a mély esend még baljóslatu ébredésre vezethet.

Országgyűlés. Unalmas egyhangúsággal folynak a tárgyalási napok. Senki nem érdeklődik, legtöbbben feléje sem néznek, üres a ház. Pichler, Sima, Visontay, Perczel beszélnek néha a közegészségről, a rendőrség botrányairól. Közegészségről beszélni az inség napjaiban, midőn csaknem éhen halnak az emberek, egy kissé tréfás és mulatságos.

A csendőr. Magyarországon, mondá Mátyás király, csak despotizmussal lehet kormányozni; Albrecht főherczeg azt mondá erre: corruptióval, a 30 éves liberalizmus államférfiai úgy tartják: legjobb csendőrökkel kormányozni. A választókat csendőrök kergetik széjjel, a gyülekezőket csendőrök puffolják, a szocialistákat csendőrök lövöldöztik, mert most már a lövöldözés jött divatba, akár a kirgizek és turkománok között. Hát biz' ez keleti despotizmus, mely nem Európába való. Ha az ember azt a nagy szabadságot, mely Francia-, Német-, Angol-, Svédországban, a kis Dánia, Belgium és Hollandiában van, összehasonlítja polgári és polgári életünk korlátozottságával, az egyéni jogok megnyirbálásával, azután összehasonlítja az egyénnek óriási megterhelhetését, a nyugati állam — polgárság mérsékelt kötelezettségeivel — bizonyára fájdalom fog el, hova lett a sokat emlegetett alkotmányos érzület, hova lett nálunk a szabadság tisztelete? Amott adók leszállításával enyhítenek a polgárok terheit, még Svédország is milliókat ír le a nép javára — nálunk a csendőrök puskatusával és minden ügybe való beavatkozásával boldogítják az adózó, a félmilliárd terhet viselő polgárságot. A bottal való büntetést eltörölték a kaszárnyában, iskolában s behozták a felnőttek lepuffantását. Ez nem politikai raison, sem előhaladás a szabadságban — ez a liberalizmusnak legsilányabb elfajulása olygarchiává, midőn kevesek hatalmaskodnak és erőszakoskodással tartják fel uralmukat a sokaság jogainak és a közszabadságban elfojtásával. Ki szelet vet, vihart arat. Videant consules . . .

Hirek.

Ő méltósága a Püspök tegnap Szabó István titkár kíséretében Nagy-Károlyba rándult át, honnan szombaton fog székhelyére visszatérni.

Kinevezés és áthelyezés. A pénzügyminiszter Szilágyi János n.-károlyi pénzügyig. számtisztet számellenőrnek, Vargha Kornél számgyakornokot számtisztnek nevezte ki, Szabó János állami végrehajtót Segesvárról N.-Károlyba helyezte át. — Szatmármegye alispánja Kulm Ádámnak, a Tiszabalparti folyambiztosnak elhalálzásával megürült ál-

lásra ideiglenesen Papp József magyar lakost nevezte ki.

Eljegyzés. Löffler József a helybeli kir. kath. főgymn. tanára jegyet váltott Schwarz Krescentia kisasszonnyal. — Gáspár József ka aszteri mérnök eljegyezte Lehoczky József kir. kath. főgymn. tanár leányát Józsa kisasszonyt. — Parajdy Miklós sárközujlaki földbirtokos jegyet váltott Gábel Hermin kisasszonnyal, Gábel Antal sárközujlaki földbirtokos leányával. — Péntek Lajos halmii kir. járásbírósi telekkönyvvezető a napokban jegyezte el György Róza kisasszonyt a halmii óvónőt.

Egy művész fellepte. Bajnóczy Valér, kit csak nemrég tapsoltak meg városunkban a Kölesey-kör matinóján elért sikereiért, három estén fog fellépni a városi színházban. Első vendégszereplése holnap, csütörtökön este lesz, mely alkalommal Figaró házassága című vigjátékot fogják előadni. Reményünk van hozzá, hogy a színpadon egészen otthoniasan fogja érezni magát, s az eddig elért eredményt méltó bravourral koronázza. Felhívjuk tehát közönségünk figyelmét, hogy az, aki rokonszenvünket első megjelenésével megnyerte, körünkbe érkezett és holnap este fényes tehetségeit ragyogtatni fogja. Aki elmegy, hogy meghallgassa, hisszük, nem bánja meg.

Márczius 15-ét városunk is ünnepelni készül. A szabadságharcz ötvenedik évfordulóján a magyar társadalom minden rétegének meg kell mozdulni, hogy az ünnep a nagy idők nagy eszméihez méltatlan ne legyen. A délelőtt folyamán minden templomban ünnepélyes istentisztelet tartatik. Tizenegy órakor a város tanácstermében diszközgyűlés lesz. Délután négy órakor a társulatok, egyesületek és a tanuló ifjúság diszfelvonulást rendeznek a Deák térre, hol a nagy Kölesey szobra előtt alkalmi szavalt és emlékbeszéd tartatik. A város lobogódiszt ült és este kivilágítást rendez. A Kölesey-kör a színházban alkalmi ünnepélyre gyűjti a város polgárait, s a nagy napot este a Vigadóban társas összejövetel fejezi be.

Vármegyei rendkívüli közgyűlés lesz e hó 10 én, azaz holnap Nagy-Károlyban, melynek, miként a meghívóból látjuk, igen sok fontos és érdekes tárgya lesz.

Gyászhir. Az irgalmas nővérek anyaházának gyásza van. Egyik buzgó tagját Máté Cyreneát szoltította magához az Ur életének 33-ik évében. Csak 9 éve meg, hogy a kultúra és nevelés érdekében kifejtett tevékenysége miatt mindenütt tiszteletnek örvendő szerzet tagjai közé lépett, s máris a legnagyobb mérvben megnyerte rendtársainak bizalmát és szeretetét. Könnyes szemekkel, megdöbbenéssel fogadták a hírt, hogy a jó Cyrenea nővér csakugyan elköltözött szerető körükből. Temetése nagy részvét és a társaknak mély fájdalma mellett e hó 2-án délután 4 órakor történt.

A szatmármegyei tanári kör febr. hó 2-án tartotta második közgyűlését, melyen az alapszabályokat véglegesen megállapította. A gyűlésen, mely a helybeli kir. kath. főgymnasium tornacsarnokában folyt le, megjelentek a nagykárolyi kegyesrendi főgymnasium részéről Hám József igazgató, Nádor Béla, Poór János, Csóti Márk, Somogyi István és Schüttler körli tagok, a nagybányai áll. főgymn. részéről Dr. Vida Aladár igazgató és Kiss Gábor tanár. A tartalmas és eredményes közgyűlés élénken folyt le s $\frac{3}{4}$ 10 óráig tartott. Az alapszabályokat és ügyren-

det, melyeket Sarmaságh Géza készített, némi megbeszélés és igazítás után végleg megállapítottak mondta ki a közgyűlés. Legérdekesebb pontja volt a gyűlésnek *Sarmaságh Géza* helybeli tag előadása a női középiskoláról, melyben a nemrégiben a központi tanáregyesület által közzétett 6 kérdőpontra válaszolt nagy judiciummal s a kör által majdnem teljesen elfogadott s magáévá tett pontokban. Ezenkívül a központi választmányba 2 tagot is kiküldött a közgyűlés: Poór János nkárolyi és Sarmaságh Géza helybeli tagokat. A legközelebbi gyűlés a szatmári tisztikar vezetése alatt Nagy-Károlyban fog tartatni a márczius végétől április közepéig tartó időszakban. Nehány indítvány letárgyalása után a gyűlés lelkes hangulatban ért véget, midőn a nagybányai igazgató a kör ezidei elnökének, Ratkovszki Pálnak a kör megalakítása körüli buzgalmaért s fényes érdemeiért köszönetet szavazott. Gyűlés után 24 terítékű ebéd volt a Honvéd sör-csarnokban, melyen a vig hangulat és a számos felkészítő bizonyította, hogy dolgukat jól végzett tanárok ültek együvé. Közszöntöket mondtak: Ratkovszki elnök, Hám és Vida igazgatók, Csóti nkárolyi tanár, Orosz titkár, Kiss Gábor nbányai tanár, Sarmaságh, Jaskovics, dr. Fechtel, Fölkel, dr. Fodor köri tagok. A három tirsintézet közötti szívélyes kollegiális viszony, a közös működés eredményes voltába vetett remény s a viszontlátás örvendetes kilátása nyert kifejezést a köszöntőkben. A szép célú egyesület jövő sikeres működéséhez mi is szép reményeket fűzünk s az eddigiekhez is szívből gratulálunk.

A szatmárnémeti dalegyesület a zeneiskolai alap javára 1898. febr. hó 12-én a „Vigadó“ összes termeiben, táncszal összekötött thea-estélyt rendez. Az estélyen a honvéd-zenekar fog közreműködni. Meleg és hideg ételek és italokkal a szíves háziasszonyok és kisasszonyok étlap szerint mérsékelt árakban fogják az estélyen résztvevőket ellátni. Belépő-díj: személy-jegy 1 frt, család-jegy 2 frt. Jegyek előre válthatók Antal D. és fia és Toldy István urak üzleteiben. Az estély kezdete fél 8 órakor. — Háziasszonyok: Agrícola Adolfné, Bauer Lajosné, Berky Dezsőné, Bölönyi Lászlóné, Brabecz Gyuláné, Dr. Bródi Kálmánné, Dr. Chorin Ferenczné, Dr. Dezső Kálmánné, Dienes Gyuláné, Ekker Jánosné, Erdélyi Istvánné, Fogarassy Sándorné, Fogarassy Józsefné, Frankó Jánosné, Gönczy Béláné, Hajdu Károlyné, Hájtájer Pálné, Hérmán Mihályné, Hérmán Istvánné, özv. Hók Béláné, Gróf Hugonnay Béláné, Hronyecz Antalné, Kelemen Samuné, Kerekes Dánielné, Kovács Leoné, Dr. Kölcsey Ferenczné, Lévy Józsefné, Litteczky Endréné, Ludmann Gyuláné, Maczinger Ferenczné, Makay Sándorné, Mándy Bertalanné, Megyesi Fer.-né, Neuschloss Emilné, Némethy Jánosné, Nikoladoni Henrikné, Nyárády Lászlóné, Papp Béláné, Papp Jánosné, Radó Bertalanné, Szatmári Zsigmondné, ifj. Szegedy Antalné, Szőke Sándorné, Dr. Tanódy Mártonné, Tóth Sándorné (mérnök), Uray Dezsőné, Dr. Vajay K.-né, Vajnay Lajosné, Dr. Wallon Gyuláné.

A szatmáregyházmegyei irodalmi kör és kath. kaszinó második felolvasó estélyére az első által biztosított siker még nagyobb számú diszes közönséget vonzott, úgy hogy a Cecil egyet tágas concert-terme alig volt elégséges a befogadására. A d. u. 6 órakor kezdődő ünnepély első száma: *Dr. Irinyi Tamás* felolvasása volt a kath. egyház egy halhatatlan érdemű harczosának Don Bosconak életéről és óriási eredményü munkásságáról. A közönség mély érdeklődéssel

hallgatta a talán csak névleg ismert nagy ember titáni munkájának történetét s valóban mindenki meggyőződött, hogy bizony nagyon sok nagy dolog van egyházunk történetében, a miről nem ártana, ha többet tudnánk. Hálás elismerés és taps jutalmazta a rokonszenves felolvasót alapos és érdekes tanulmányaért. Majd *Lehoczky Józsa* k. a. játszott nagy bravórral és lendülettel Brahms magyar táncdalait, lelkes ugrás után pedig ráadásul egy szép magyar dalt. Játékát bátorság, rutin, kellem és animo jellemzik. A jól hangolt közönség lelkes tapsviharban tört ki a tribuna nagyon vonzó alakjának úgy fellépésekor mint sikeres debütje végeztével. *Káisz József* felolvasása a protekcióról szintén nagy tetszést aratott. A kemény szatira, éles ironia és a finoman bonczoló, erősen markirozó és részletező előadás mindvégig lebilincselte a körünk nagy hibájára ráismerő közönséget, mely nagy figyelemmel és tetszéssel hallgatta végig a vén kortesnek a protekció meddő stációit végig járó kudarczait, s tapssal jutalmazta a szellemes persifálásban nagy ügyességet tanusító felolvasót. *Mondik Endre* és *Ekker Lajos* urak ének duettje *Méder Mihály* ur zongorakíséretében kedves kiegészítést képezte a magas nívón álló estének. A választott darab s az előadás remek hangja nagy tetszést aratott s ujránziok kellett. A kaszinóba átvándorolt közönség a multkorinál nagyobb számban ép oly kedélyvel s ép oly vidám táncszal élvezte az ígért társas szórakozás kellemeit.

A n.-károlyi Kölcsey kör jövő vasárnap délután 5 órakor tisztakarát választja meg, utána meg diszközgyűlés lesz. Elnökül kijelöltetett az előkészítő bizottság által: Nagy László alispán, titkárnak: dr. Schön: pflug orvos, pénztárosnak Pintér Géza, számvevőnek: Mező Károly. Tiszteleti elnöknek Hugonnay Béla gróf főispán: *Tiszteleti tagoknak* jelöltettek: Meszlényi Gyula szatmári püspök, Károlyi István gróf, Acsády Ignác, Kovács Gyula színész, Shönherr Gy. történetíró, Szatmáry Mór (?) Bársony István, Bartók Lajos, Kölcsey Antal, Aldor dr. Thanoffer Lajos egyetemi tanár. Kár volt a tiszteleti tagok sorából a Kölcsey életírót kifelejteni. Különbén e jelölés csupán előleges tájékoztatónak szolgál. A választás a közgyűlésen dől el. Eddig a körnek 200-nál több tagja van. És 40 választmányi tagja van. Este valószínűleg társas vacsora lesz.

Németi megmozdult. Senki sem tagadhatja, hogy oka van reá és jogos kívánságának adott kifejezést akkor, midőn a közgyűléstől kérelmezte, hogy neki is juttassanak már valahára egy középületet. Ez annyival inkább kívánatos, hogy e városrész, mely a műgyalogjárók létesítésével is oly sok áldozatot hozott, s melynek nyakára egyforma súlylyal nehezülnek a város közterhei, fejlődés tekintetében az anyavárossal lépést tart-hasson. Hiba, ha vannak, akik egyoldalulag fogják fel a dolgot, mert Németi izmosodása Szatmárnak legfontosabb érdekei közé tartozik. De másrészt méltányos dolog, hogy akik az anyagi áldozatok meghozatalában semmi tekintetben sem maradnak mellette a város többi polgárainak, a jogok és előnyök terén is egyenlő elbánásban részesüljenek. Reményünk van tehát hozzá, miszerint a közgyűlés a németiek azon kérelmével szemben, hogy a vasutasok gyermekei részére felállítandó internátus itt helyeztessék el, nem fog rideg magatartást tanusítani, hanem egy kormányzó testület tekintélyéhez méltóan mérlegelvén az okokat, a németiek javára kedvezően fog dönteni. Fontos kérelem az is, hogy e városrész jó ivóvízzel láttassék el. De az is bizonyos, hogy városunk a cizfrálkodásra sokkal többet ad, s e mellett a közegészség követelményei háttérbe szoktak szorulni. Ideje volna, ha erre is több gondot fordítanának már végre valahára. Nem mondjuk, hogy e téren semmi sem történt, mert pl. a Fülencsés tó betömése olyan vívmány, mely a jelenlegi intéző köröknek örök dicsőségül fog szolgálni, de amekkora eredmény volt ez, épen olyan ballfogás, hogy a Népkert melletti területet, mely most parkirozás alá jön, s épen üdülésre van szánva, trágyával

hordatják meg. Ott aztán jó levegő is lesz! A föld mélyéről előtörő gázok olyan illatárt fognak rögtönözni különösen alkonyat felé, hogy senkinek sem lesz kedve ezen a környéken tartózkodni.

A „Szatmár és Vidéke“ valószínűleg egy kis farsangi tréfát akart rögtönözni, mikor *Puky Gyula* táblaelnök urat védelmébe vette. *Puky* ur a férfikor teljében levő férfi, így azt hisszük, rossz néven veszi, ha valaki olyan gyengeséget oktrojál reá, hogy a más támogatására szorul. De neki magának sem volt volna miért kardot rántani, mert mi nem rágalmaztuk meg, csak azt a véletlenséget tettük szóvá, ami aerája alatt a szatmári törvényszéknél tapasztalható. Különbén is a védelem rendkívül gyenge és hamis adatokon alapszik. Agrikola bíróról talán a „Szatmár és Vidéke“-ben megjelent replika szerzője is tudja, hogy protestáns, *Papp László* még ha a *Puky* idejében neveztek volna is ki táblabírónak, az más elbírálás alá esik, *Horváth* táblabíró nem a szatmári törvényszéktől neveztek ki Debreczenbe. És ha 10 közül talán egy kath. bíró is bejutott, az nem argumentum, ennyit a látszat kedvéért is szükséges tonni vagy oka lehet erősebb intervenció. Hogy ami felszólalásunk ártott volna a kath. bírónak, azt sem vagyunk hajlandók elhinni. Ennyi kislelkűséget egy kir. tábla elnökéről feltételezni nem lehet. Ezt a szíveséget sem igen fogja a méltóságos ur védőjének megköszönni. Hiszen egy művelt és elfogulatlan embertől épen az ellenkező eredményt kell várni. Ime tehát abban a néhány sor replikában mennyi naivság! . . .

A szatmárvármegyei takarékpénztár vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését. Az elnöki tisztet gróf Teleki Géza, az intézet elnöke töltötte be. Az igazgatóságból kilépett dr. Böszörményi Emil, Reiter Jakab, Schwartz Albert, Ujfalussy Miklós és Mándy Zoltánt közfelkiáltással újból beválasztották. Az osztalék részvényenkiat 3 frt. Délben a Sör-csarnokban 25 terítékű bankett volt az elnök, gr. Teleki Géza tiszteletére, hol szellemes tosztok hangzottak el. Beszélt gr. Teleky Géza, Lengyel Géza, Ratkovszki Pál.

Magyarország történetének népies megírására szólította fel a mult évben a sz. István-Társulat *Bodnár Gáspár* képezedei tanárt. A nagyszabású munka már elkészült s be is lett terjesztve elbírálás végett. Most arról értesülünk, hogy a társulat a művet kiadásra elfogadta. A bírálat azt mondja, hogy: az író hazafias szellemben, érdekesen és élvezhető formában adja elő tárgyát a népnek, minélfogva a mű sikerült figyelemreméltó, mely a magyar nép érdeklődését a legnagyobb mérvben felköltheti.

Az ev. ref. felsőbb leányiskola növendékei szombaton hangversenyt rendeztek. A műsor, mely zongoradarabok, párbeszéd, vigjáték és dalokból állott, teljes mérvben kielégítette a hálás közönség kívánalmait, mely a termet zsufozásig megtöltötte úgy, hogy mozdulni is alig lehetett. Meglepő volt a könnyed, szabatos, választékos előadás, mely a növendékek felléptét jellemezte, elismeréssel kell kiemelniük a zongora darabokkal elért sikert, ami sokszor bámulatba ejtette a hallgatót, hiszen ott valóságos kis művészek remekeltek. De míg e körülmény egyrészt a gyermeki lélek fogékonyságáról győz meg, másrészt a szakszerű vezetésnek is ékesen szóló bizonyítványa, melyért az illető nevelőnek meg is nyerték a kiérdemelt elismerést a közönség tapsaiban, mely közvetve mindenbizonynyal nekik volt adressálva.

A szatmári gazdasági és iparbank vasárnap d. e. tartotta közgyűlését. A mult évi nyereség az 1896. évi áthozatallal 24003 korona 83 fillér, melyből részvényenként 3 korona osztalék fizettetik. Új igazgatósági tagok lettek: Antal Alajos, Böszörményi Zsigmond és Szentiványi Gyula. A felügyelőbizottsági rendes tagok újból megválasztottak. Póttagokul Deák Kálmán és Lévai József választottak.

Az Ezres 5-iki nagyasztala daczára a számos mulatságnak, mely azon esre volt s a közönséget kissé megosztotta, nagyon szépen sikerült. Összesen a korán távozottakat

és későn érkezettek is számítva — 49-en jelentek meg ez estén a Honvédban, bár bizonyára még egyszer ennyien lettek volna, ha a többi multságok közbe nem szólnak. A jókedv azért semmit sem veszített, sőt bizonyos tekintetben a másutt megalapított kedély csak fokozására szolgált. Vidám esipkedő, humoros tóztokban nem volt hiány. A jótékonyság sem maradt el. Denique az Ezres él és virul!

Betöltetlen állások. A városnál már évek óta üresedésben van egy számvizsgálói és ha jól tudjuk, két számtisztai állás. A helyes ügykezelésnek legelső és feltétlen követelménye, hogy szakemberek kezében legyen az letéve, kikre a felelősség is egész súlyával nehezu. Hibáztatjuk tehát azt az eljárást, midőn díjnokokkal supplálnak oly állásokat, melyek fontosságuknál fogva egész embert igényelnek. A díjok arra képesítve nincsen, sem öt felelősségre vonni nem lehet. Felhívjuk azért úgy a főispán mint a polgármester figyelmét, sziveskedjenek azoknak a megürült állásoknak betöltéséről a közönség érdekében a törvény kívánalmai szerint gondoskodni.

A szatmári keresk. és iparbank vasárnap tartotta évi közgyűlését a részvényesek nagy számának jelenlétében. Az ülésen Hérmán Mihály elnökölt. A régi igazgatóság újból megválasztott, — a megüresedett két felügyelői állást Szatmári Adolfal és dr. Rácz Endrével töltötték be. Póttagok lettek: dr. Fodor Gyula és Czinner Mór.

Meghívó. A szatmári helyőrség altisztika 1898. febr. hó 17-én hadusfalvi Ludmann Gyuláné és Nicoladoni Henrichné urhölgyek védnöksége alatt a „Vigadó” helyiségeiben zártkörű táncestetélyt rendez. Kezdeté este 8 órakor. A meghívó belépő jegyül szolgál.

A szatmári kath. legényegyesület évi rendes közgyűlését f. hó 6-án, vasárnap d. u. 3 órakor tartotta Verbőczy-utcai saját helyiségében. Szokatlan nagy számban jelentek meg ez alkalommal az egyesület tagjai. *Morgenthal* Antal e. világi elnök megnyitotta az ülést, *Ekkel* Lajos egyházi elnök pedig köszönetet mondott azon meleg érdeklődésért, melyben az egyesület 10 ik évi rendes közgyűlését részesítették. *Juresó* Antal e. titkár felolvasta jelentését a mult év történetéről, megemlékezvén abban az egyesület létesítésének nehéz, fáradságos munkájáról és annak kezdeményezőjéről, *Bodnár* Gáspárról, ki soknemű elfoglaltsága miatt lemondott az egyesület elnökségéről s kinek érdemeiért püspök ur Ó méltósága, egyesületi fővédnök főpásztori elismerését nyilvánította és az egyesület örökös tiszteleti elnökének nevezte ki. Az egyesület pedig mély hálája jeléül *diszelnök*ének választotta. Megemlékszik a titkári jelentés azon szerencsés választásáról, mely az új elnök *Ekkel* Lajos kinevezésével érte az egyesületet, ki fáradságot nem ismerő buzgalommal munkálkodik annak előmenetelén. Végül a titkár lemondott állásáról. *Polyánszky* Miklós e. pénztárnok tette meg jelentését sa felmentvény megadása után úgy a titkárnak, mint a pénztárnoknak jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott. Ezekután *Botos* Gyula e. atyamester megköszönte úgy a maga mint a választmány nevében a beléjük helyezett bizalmat s kérte a közgyűlést, ha netalán nem feleltek volna meg hivatásuknak úgy, mint azt várták volna, tudják be azon elfoglaltságnak, mely az embert egész életén át oly sok oldalról igénybe veszi. Következett a tisztujítás. Titkár előadta az arra kiküldött jelölő bizottság javaslatát, a választás a következőkép

ejtetett meg: *diszelnök* Bodnár Gáspár, egyh. elnök *Ekkel* Lajos, világi elnök *Morgenthal* Antal, alelnök *Róth* Gyula, atyamester *Botos* Gyula, pénztárnok *Polyánszky* Miklós, titkár *Juresó* Antal (ki bár lemondását több ízben óhajtotta érvényre juttatni, de nem sikerült.) jegyző *Brand* Imre, könyvtárnok *Varga* Gyula, segédpénztárnok *Csedreki* Bertalan. Heti felügyelők: *Kalik* István, *Bereghszászy* Rudolf, *Pászkán* Lajos, *Inglük* József, *Csapó* Lajos, *Szabó* István, *Varga* Gyula könyvtárnok. Választmányi tagok: *Hukk* András, *Hájtájer* Pál, *Miklusovszky* Antal, *Hronyecz* Antal, *Bölönyi* László, *Szaladják* Mihály, ifj. *Bottyán* Lajos, *Simon* István, *Török* András, *Tóth* József, *Zárda* gazda, *Balácsi* Mihály, *Tóth* Albert, *Pászkán* Lajos, *Inglük* József, *Csapó* Lajos, *Kalik* István, *Bereghszászy* Rudolf, *Szabó* István, *Kelemen* Antal, *Hammersehmid* József, *Láday* József, *Horn* Pál, *Wienerberger* Béla, *Elkán* Emil, *Bottyán* Antal, *Bottyán* István, *Makóczy* Géza, *Nagy* Sándor. Számvizsgálók: *Ekker* János, *Horváth* Gyula festő, *Láday* József, az alelnök és titkár. Vigalmi bizottság: elnöke *Morgenthal* Antal. Tagjai: *Róth* Gyula, *Szaladják* Mihály, *Brand* Imre, *Inglük* József, *Kelemen* Antal és *Varga* Gyula.

A „Mensa Akadémika” részére javaslatba hozta a gazdasági szakosztály, hogy a jövő iskolai év kezdetétől évenként 150 forint segély adassék. Ez összeg egy szegény egyetemi hallgató ellátását tenné lehetővé. Semmi kétség benne, hogy a közgyűlés a javaslatot magáévá teszi, mert az ügy oly nemes, hogy annál jobb célra aligha adhatunk.

A hegyi vasut engedélyezési tárgyalása e hó 16-án tartatik meg *Vörös* László államtitkár elnöke alatt a kereskedelmi miniszteriumban. Miután a fenforgó nehézségek el lettek hártva, az engedélyezésnek mi sem áll útjában, s így tavasszal az építés munkálatai megkezdődhetnek.

A város a szegényekért. Nem szorul észéretre azon áldozatkészség, melylyel városunk a nyomorultak ügyét magáénak tekintve sanyaru helyzetükön lehetőleg enyhíteni törekszik. Nem is akarunk dicsőhymust zengeni, csak konstatáljuk, hogy városunk a szegények felségelésére évenként 10.000 forintot áldoz. Kétszázhuszonegy egyén kap havonként 2—20 korona segélyt, 74-en pedig hetenkint kisebb adományokban részesülnek.

Köedénygyárat akarnak létesíteni Nagygyán — miként ezt néhány héttel ezelőtt már megirtuk. A részvény-társaság meg is alakult, melybe a legtekintélyesebb férfiak is beléptek. De szükség van a kormány nagyobb mérvű támogatására. E célból jelent meg a napokban egy küldöttség Budapesten, melyet főispánunk vezetett a keresk. miniszter elé, s az ügynek lelkes szöszöbölője volt. A miniszter megígérte, hogy megbízottját kiküldi Nagy-Bányára, s a nyert információ alapján intézkedni fog.

Határjelzésre szólítja fel a hatóság a birtokosságot azokon a helyeken, hol természetes határok nincsenek. Ezen mesterséges jelzéseknek május 1-ig meg kell történniök, mert azontul az illetők költségére hatóságilag fogják eszközölni.

Az öt forintosokról egy vidéki laptársuk közlése után azt jeleztük, hogy kivonattak a forgalomból. Hát biz ez tévedésen alapszik, mert erre nézve még ez ideig hivatalos intézkedés nem történt.

Az Ecsedilap lecsapoló társaságnak már többször gyűlt meg a dolga a saját munkásaival. A napokban *Tóth* Sándor kubikos csinált egy kis zenebonát Ombodon. Megtámadta a társulat hivatalos helyiségét, bezulta az ablakokat és felszólította többi társait is, hogy gyilkolják meg az urakat. Társai azonban okosabbak voltak s nem hajtottak az ostoba lázító beszédre. Hanem ennek az epizódnak *Tóth* Sándor kárára az ügyészségnél folytatása lesz, mert rendőrségünk értesülvén a dologról, a hőstetteinek színhelyéről szökni készülő kubikost elfogta, s átadta az igazságszolgáltatás kezébe.

Öngyilkosságot követett el *Sikor* József fiatal mészáros, ki szüleivel együtt lakott a *Kinizsy-uteza* 69. sz. házban. Mint mondják, az éjszakát mulatozásban töltötte, s midőn e miatt megdorgálták, annyira elkeseredett, hogy forgópisztolyt ragadott és halantékon lötte magát. Pár perc alatt kiszenvedett.

Hirdetmény. A hadmentességi díjról szóló 1880 évi XXVII t. cz. 13. §. a. 3-ik pontja értelmében felhivatnak úgy a szatmári illetőségű, valamint az itt tartózkodó idegen illetőségű hadmentesek, hogy a hadmentességi díj alapjául szolgáló adatoknak utca és hászám megjelölése melletti bemondása végett 1898 évi február havában a katonai ügyosztály hivatalos helyiségében megjelenni annyival inkább el ne mulasszák, mert ellenesetben a hivatott törvény 20 §. a szerint a rájuk kivetendő hadmentességi díj háromtól — hatszoros összegének megfelelő pénzbírsággal fognak büntettetni. Szatmár, 1898. Január 26-án. *Kiss* Gedeon főkapitány.

Hirdetmény. Miután a folyó 1898. év első negyed második havába léptünk, mindenki az 1883. évi 44. t. cz. 55. §-a értelmében felhivatik, miszerint úgy az állami, mint a községi adó és utadójának első negyedrészt a mult évi adókievetéshez arányitva folyó évi február hó 15-ig a városi pénztárba annál is inkább fizesse be, mivel ez időn túl a folyó évi adók után késedelmi kamat fog számíttatni és márczius 1-ső napjától a hivatott törvény 56. §-a szerint a végrehajtási eljárás fog alkalmaztatni. Együttal értesítettik a t. közönség, hogy úgy az állami, mint a községi adó hátralékot, hegyut, lakatanyá-építetési költségeket, valamint az utadó, iparkamarai illeték, hadmentességi díj, jog- és bélyegilleték, ipartanodai tandíj, illeték egyenérték, mügyalogjárda, kereskedelmi iskolai tandíj, vagy bármilyen néven nevezendő hátralékot 8 nap alatt annál inkább fizessen be, mivel ez idő eltelte után a városi pénztár ezen követeléseit végrehajtás útján fogja behajtani. Szatmárnémeti, 1898. február 1. *Hérmán* Mihály polgármester.

Györy Károly helybeli üvegkereskedését, hol izléses és jutányos áru finom cikkek vannak gazdag raktáron tartva, ajánljuk t. olvasóink b. figyelmébe.

Skarda Vilmosnak mai számunkban közölt hirdetésére felhívjuk t. olvasóinknak, különösen a ft. papságnak szives figyelmét. Tapasztalat szerint nevezett cézég igen finom ruhákat, pompás kiállításban szállit.

Fagydagok ellen. Fagydagoknak (kézen, lábon, orron, fülön stb.) felfakadását elkerülni, vagy már felfakadt helyek gyors beheggedését előidézni, fájdalmakat szüntetni, — bizonyára mindenkinek óhaja, ki e nemű bajokban szenved. Gyorsan és biztosan ható szert ajánl 1 korona beküldésére *Lechenmayer* J. C. Temesvár, *Stefánia-utca* 16. (saját ház). — Elért sikerek bizonyítását kérjük.

Színház.

A jutalomjátékok közül eleddig legnépesebb volt a Déry Béláé (kedden „A londoni koldusok“). A darab Boz Dieckens „Nickleby Miklós“ jez. regénye után lön vadlőre felhigitva. Az elsikkasztott gyermek és a brutális iskolamester; a sáppadt gróf meg a három árva; az üldözött ártatlanság s a koldus tanya rejtelmek stb. stb. ime a rém-dráma, melyen sirt a németi páholy. Déri meg volt elégedve a közönséggel, de az nem ő vele.

Csütörtökön (jan. 27.) a honvéd zenekar tartott pompásan sikerült hangversenyt a szinpadon. Köszönet érte Halmay igazgatónak. A katonazene pedans taktusával s viharos fortéival még mindig új közönségünk előtt s ezért is vonzó; de a mi honvédeink különösen megérdemlik a pártolást, mert kifogástalan gonddal játszanak. Nyári karmester higgadt öntudatosságával imponál, a primhegedűsök s a klarinétosok közt pedig művész is akad. — Közben Halmay igazgató szavalt egy tréfás monologot s Berczik „Bálkirálynő-jét“ játszották nagy hatással.

Szombaton a „Kuktakisasszony“ premierje volt. E szerepet a népszínházban Budapesten Náday Ilonka játszotta kedves naivitással s művészi partnereivel együtt alig birta megmenteni a csufos bukástól. Nálunk Halmayné adta a bakfis grófkisasszonyt s Halmay a szeleburdi ficsurt igen sok igyekezettel; de ami érdeket a lehetetlen alakok s széthulló compositio mellett a jó akarat kicsikart is, az utolsó felvonás hosszú meséje agyonütötte.

Jan. 26-án a „Század végi leányok“, 28-án „Szép Heléna“, 30-án az „Eleven ördög“ s a „Kuktakisasszony“, 31-én a „Londoni koldusok“ kerültek ismét színre hasonló eredménnyel.

Febr. 1. az „Alamuszi.“ Szekula nagy-rabecsülendő discretiójával, Lipsey szokatlan élénkségével s mindkettő aranyos jó kedvével, üde hangjának ezüst csengésével gyönyörködtette a nagyszámú közönséget.

Febr. 2. „A gymesi vadvirág.“

Febr. 3. Tordai Béla jutalomjátéka (Szép Galathea, Szerelmi varázsital, Kápolnay komoly s Várvalvi vig monologja) csaknem üres ház előtt.

Nagyobb publikuma volt febr. 4. „A csizmadia mint kísértet“-nek.

Febr. 5. 6 és 7.-én az „Ezer év“ töltötte meg a házat lelkesülő közönséggel. A történeti képek nagyszerű csoportosítása, az egyes korszakok frappans jellemzése s az ezredéves visszavonás érdekes mese-kerete biztosítja e mű sikerét még szegény szinpadokon is. A mienk azonban gazdag volt. Meglepő új diszletek, hatásos képek kötötték le a közönség figyelmét. Dicséret érte Halmay direktornak s dicsőség Élteső, színházi festőnek. Az egész személyzet részt vett a játékban több-kevesebb sikerrel, miről még — hiszem — lesz alkalmam szólani.

Vidék.

Nagy-Károly, jan. 31.

Főispánunk hétfőn este érkezett városunkba és valószínűleg részt vesz a Kölcsey-kör első közgyűlésén.

Vasutasok és uradalmiak bálja! A nagy-károlyi és nkároly-somkúti vasuti tisztek szombat este a vasuti helyiség étkező termében bált adtak, melyre 100-an voltak hivatalosak. A multság igen jól sikerült, mert hijával volt minden feszeségnek és hiábavaló költségeknek. Hát bizony így kellene azokat a fényes bálakat megszüntetni; melyek lányos apáknak benne vannak néha 300-frtba. A mulatáshoz nem kell 200 frtos báli ruha, 10 frtos bokréta, pezsgő és drága vacsora. Elég a művelt lélek, jókedv, meleg szív, jó társaság.

Megütötte a főnyereményt. A Hungaria szállónak mindeneséből egyszerre nagy ur lett, megütötte a főnyereményt. Az illető czukrász segéd vala, de kedvezőtlen körülményei folytán kénytelen volt szolgáknak beállni a szállóba. Atyjától egy dr. dunaszabályozási sorsjegyet örökölt, melyet nagykorúságáig a bécsi árvaszék őrzött! Minap távirati uton értesíté őt az árvaszék, hogy a 65,000 frtos nyeremény az ő sorsjegyére esett. Elképzelhető az öröm, melylyel az egyszeri mindenes Bécsbe utazott s az átalakulás, melylyel onnan visszatért. A fehér kötény és papírsipka helyett finom bunda, elegáns puha kalap és prémes keztyű látható rajta s most újra czukrász akar lenni, még pedig Bécsnek legegységesebb czukrász boltját akarja megvenni. Ilyen a véletlen. Ezért jó sorsjegyet örökölni.

Meghalt a cigányprimásunk. Fátyol Lajos, Károlyi Viktor gróf és a n.-károlyi közönségnek kedvelt cigány primása, kinek sima, diskret és kellemesen összeesengő bandája Magdeburgban, Berlinben, Drezdában és Milanóban annyira tetszett, a lipótmezei örültek házában halt meg. Neje Siechermann E. most adta ki a gyászjelentést. A megboldogult cigányprimás arról volt nevezetes, hogy *nagyot hallott*, mi agybajával volt kapcsolatos, mégis a legnehezebb és legkomplikáltabb operadarabokat bámulatos könnyűséggel játszotta zenekara. A hallgató és műdarabok eljátszásában egyetlen n.-károlyi banda sem volt hozzá fogható. Pedig van belőlük hat. Két Fátyol — banda, Vanesa, Jónás, Szopi, Oláh Feri zenekara.

Az ungvári papnevelőintézet egyházi-irodalmi köre az intézet emeleti nagytermében védőszentjeinek: Nagy sz. Bazil, arany-száju sz. János és nazianzi sz. Gergely ünnepe alkalmából 1898. évi február hó 11-én diszülést rendez, az intézeti zene- és énekkar szives közreműködése mellett. Kezdeté délután 1/25 órakor. Műsor: 1. Nyitány. Előadja: a zenekar. 2. Elnöki megnyitó. Tartja: *Damjanovits* Béla, IV. é. h. h. 3. Szabadság dal. Előadja: az énekkar. 4. Liebeslied. Előadják: Jaczkovics Mihály, IV. é. h. h., Petrik Miklós, IV. é. h. h., Popovics Endre, II. é. h. h. 5. Lourdes. Irtá és felolvassa: Mitró Dezső, III. é. h. h. 6. Troubadour potpourri Verdítől. Előadja: a zenekar. 7. Szent Ágnes. Neumayer Kornéltól. Szavalja: Puza Szilárd, II. h. h. 8. A Harmonia Dicséneke. Előadja az énekkar. 9. Az alpesi ibolya. Előadja: a zenekar. 10. Elnöki befejező. Tartja: *Damjanovits* Béla IV. é. h. h. 11. Induló. Karmester: Jaczkovics Mihály, IV. éves h. h.

A hatmi ovoda ez évi közgyűlésén elnökké Szentpály Jenő, társelnökké dr. Kozányi Zsigmond, alelnökké Éder Ede és György Endre, titkárrá Zoltáni Károly, pénztárnokká Kemees Antal választották meg. A gondnokság nőtagjai: Ligeti Sománé,

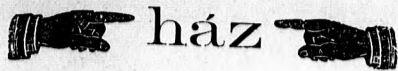
Léderer Zsigmondné, Vasady Ferenczné, Varga Gyuláné, Kellér Pálné és Maskovics Mórné. A gondnokság férfi tagjai: Nagy József, Varga Károly, Szintay János, Pintér János, Szentpály István és Ujlaky János.

Nagy-Bánya. Érdekes a római Gergely-féle egyetem legújabb katalogusa. Mig Róma elfoglaltatása után az első évben az egyetemnek csak 193 növendéke volt, addig ez iskolai évre 1051 hallgató iratkozott be. Mi az oka-e gyors haladásnak? Részben XIII. Leo előszeretete a nevezett főiskola iránt; szent Atyánk főleg az utolsó tíz év alatt sok ezer lírát ajándékozott a termék nagyobbitására és csinostására. Részben a jezsuita atyák szak-képzettsége és lelkiismeretessége, kik közül 26 válogatott tanár vezeti az ifjak képzését; főleg a jelenlegi tanulmányi felügyelő, P. de Maria, okossággal párosult jósága vonz sokakat Rómába. Részben az isteni gondviselés, mely a pápaság felett folyton öröklik. Mig a pápa szomorkodik politikai fogsága miatt, addig Isten száz és száz ifjut vezérel az öt világrész különböző országaiból Rómába, hogy a szent Atyát megörvendeztesse s őt ma is mint az egész kereszténység szeretett atyját tüntesse föl. — Legnagyobb számmal látogatják a Gregoriánát az olaszok, németek és francziák. Magyar hallgató jelenleg 14 van. Különböző nemzetiségű 16 szemináriumnak és 36 különféle kongregációnak és szerzetesrendnek növendékei nyerne kiképzést a római jezsuiták vezetése alatt. — Válgék egyetemük népesedése az egész kath. egyház javára!

Ezüstmise Szaniszlón. Dr. Sz. Jordán Károly pápai t. káplán, szaniszlói plebános, az ismert nevű egyházi író e hó 2-án, Gyertyaszentelő-kor ünnepelte áldozárságának 25 éves jubileumát. — A hálaadó istenitisztelet után az intelligencia nevében *Schik* Emil uradalmi tisztartó, a hitközség küldötségének élén pedig *Rónai* István s. lelkész üdvözölték őt meleg szavakkal. Mire a jubiláns meghatottan mondott köszönetet. Délután meg a Mária-társulati tagok jelentek meg a plebánián, hogy plebánosuk iránt való őszinte ragaszkodásuknak kifejezést adjanak s ezzel a szép ünnepéynek, mely egyszerűségével hű tüköre volt a jubiláns jellemének épügy mint az érzelmek bensőségének — vége volt. — Mi ezuttal kívánunk az ezüst után aranymisés napokat. „Ad multos annos!“

Ér-Endrédén a hölgyek kitétek magukért. E hó 5-én a járda-alap javára oly sikerült farsangi mulatságot rendeztek, amely akármelyik város társadalmi életének is becsületére vált volna. Csupa előkelőség, mely nem fesseleg, teljes összhang, mely fellelkesít; izlés, esin és vidámság, mely nemesít és kellemes mámorba ejt. — Ez jellemezte az endrédi mulatságot. — A környék színe-java jött össze mintegy varázsütésre, mert előkészületül alig pár nap állott rendelkezésre. A jelen voltak mindenikét sok volna felsorolni, azért csak azokat említem meg, akiknek nevéhez fűződik a multság sikere. Ezek: *Stróbene Györgyné, Stróbene Péterné, Geszteródy Ferenczné és özv. dr. Csideyné*, akik kifogyhatatlanok voltak nemcsak a finomabbnál finomabb ételek és italok feltalálásában, hanem a kedvességben és szeretetreméltóságban is. Mondanom sem kell ezek után, hogy a jó czél is kellő anyagi támogatásban részesült s hogy e kedves nap emléke sokáig fenmarad.

Eötvös-utca 15. számu

május 1-től kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal

Apa. Kovács Gyula.

A szatmári középhegyen egy ujonnan

beültetett szőlő

kedvező feltételek mellett

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

ÁRJEGYZÉK.

BÖLÖNYI LÁSZLÓ

MÉSZÁROS és HENTES, FRISS és FÜSTÖLT HUSNEMŰEK ÜZLETÉBŐL.

Szatmár, Széchenyi-utca sarkán.

kilo I. rendű marha hus	—	—	52	kr.
„ Sertés hus	—	—	56	„
„ Borju hus	—	—	60	„
„ Bárány hus	—	—	—	„
„ Friss disznózsir	—	—	72	„
„ Vastag szalona	—	—	68	„
„ Háj zsirnak	—	—	68	„
„ Paprikás szalona, vékony stráf	—	—	92	„
„ Fehér sós szalona táblákban	—	—	72	„
„ Kolozsvári páczolt szalona	—	1	frt.	„
„ Füstölt szalona táblákban	—	—	72	„
„ Páczolt sonka esontal	1	frt.	—	„
„ „ „ esont nélkül	1	frt.	10	„
„ „ „ kilőve	2	frt.	—	„
kilo Friss kolbász bors., citr., fokh.	—	—	70	kr.
„ Füstös kolbász fokh. bors.	—	—	80	„
„ Lengyel kolbász	—	—	80	„
100 pár finom virsli	—	4	frt.	„
100 drb szalvalád	—	4	„	„
100 pár frankfurti tormás	—	6	„	„
1 kilo Májsajt	—	—	80	„
„ Párizsi sajt	—	—	80	„
„ Czitromos sajt sült	—	—	80	„
„ Disznófej sajt	—	—	64	„
1 db. Páczolt marha nyelv	—	—	80	„
1 kilo Tepertő	—	—	64	„
1 kilo Vegyes hideg felvágott	—	—	80	„

5 kilós postarendelmény pontosan eszközöltetik

Zsir és szalona nagyban eladás.

Hus füstölést elfogadok.

Tisztelettel

Bölönyi László.

Saját készítményü fehéremüim az ezredéves kiállítási éremmel kitüntetve.

A FARSANGI IDÉNYRE

ajánlom nagyválasztékú

BÁLI KELMÉIMET,

melyek a legújabb divat szerintiék, valamint menyasszonyi ke-lengyéket, melyek állandóan nagy mennyiségben s a legszolidabb kivitelben vannak raktáron

HAZAI IPARCSARNOKOMBAN;

ugyszinte a legjobb minőségü szepességi lenvásznak, damaszt asz-tal és ágyneműek, törülközők, törülők stb.

Kész szolgálattal

Páskuj Imre.

Saját készítményü fehéremüim az ezredéves kiállítási éremmel kitüntetve.

Homoki szőlőtelepítőknek igen fontos!

A czég 16 év óta áll feun s most már az országon kívül is elterjedt a híre, amely nyíben ma már sok nemes és vadoncz esemetét szállít Horvát-, Szlavonország, Bosznia, Cseh-, Morvaország, Gallicia, Bukovina, Sláviaország, Alsó- és Felső Ausztria valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemesfa állománya ezuttal 700,000 db; vadoncz-állománya 10 millió. A czég évenként 4500-5000 rendelőnek küld szállítmányokat. A gyümölcsfa-iskola teljesen homoktalajon léte-
homoki szőlőtelepítőknek kiváncsi háza azért, mert mint tudva van a homoktalajból kikérült fa a homokföldben éppen úgy, mint az anyagos, köveces talajban, nemkülönben a lapos és magas (hegyes) fekvésnél mindig biztosabban erod meg és fejlődik, mint az, mely anyagos iszaplerakodású vagy tulságosan kővértett talajban áll ittátik elő. A gyümölcsfajok boldogult **Bereczki Máté** mezkövészézi hírneves telepítői válok. **Ugy magasdereku, valamint törpe esemeték megrendelhetők, körte, alma, szilva, őszibarack, kajszi, barack, oseresznye, meggy, lasponya, birs, dió és eperből.** Az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökérű, fajhiteles, igen szép esemeték darabja azok erőssége szerint 15 krtól 40 krig. A 4-5 éves, igen erős koronás sorták darabja 45-50 kr. Nagyban vételnél az árak külön megállapodás tárgyát képezik. Fentirt gyümölcsfajokból tábláirítás folytán 1-2-3-4 éves sotozott minőségü esemeték is kaphatók, erősség szerint 2-5-7-10-15 krtól, melyek gazdag gyökérzetükkel fogva fő-ként nagyban telepítésekhez olcsóságuk folytán igen ajánlatosak. Fenti minőségü esemeték vadonczai is bármily számban és erősségben megrendelhetők a feuttirt czégnél. A gazdag gyökérzetü vadonczok 1000 azok erőssége szerint 5 frt 85 krtól 19 frtig terjed. Nagyobb vételnél 5-10-150/o engedmény. — Levélezim:

UNGHVÁRY LÁSZLÓ gyümölcsfa-iskolája CZEGLÉDEN.

Tessék árjegyzéket kérni!

ORGONA-ÉPÍTÉSI MŰINTÉZET

Rieger testvérek

Budapest, Garay-utca 48.

Rieger testvérek Jägerndorfi (Osztr. Szil.) es. és kir. udvari orgona-gyárának fiókja. Legolcsóbb árakon kiváló orgonákat szállítanak.

A czég 23 évi fennállása óta

540 új orgonát

épített, melyek közül **186** esik Magyarországra, a többi Norvégiába, Németországba, Romániába, Orosz, Olasz és Törökországba szállították.

Orgona-árjegyzékek

ingyen és bérmentve.

Magyarország legrégebb
egyházi szerek és zászlók
gyára.

Oberbauer Alajos utóda,

József főherceg es. és kir. fensége
és Klotild főhercegnő asszony ó es.
és kir. fensége udvari szállítója.

Gyár és raktár:

BUDAPEST,

Váci-utca 14. szám.

Alapított 1863-ban.

Ötször kitüntetve.

Ajánlja:

miseruha és egyházi szerelvényekből dusan felszerelt nagy raktárát, mely bővelkedik **góth-, román és renaissance-stylü ruhákban**, valamint **ponti-fikáló szerekben**,

Egyházi és egyleti zászlókban, ércz- és faárukban stb

Árjegyzékek és költségtervezetek díj- és bérmentesen küldetnek.

▶ Oltáregyleti szállító ▶

▶ Csillárpetroleum literenként 20 kr. ▶

GYÓRY KÁROLY

ÜVEG, PORCELLÁN és LÁMPAGYÁRI FÓRAKTÁRA SZATMÁR, DEÁK-TÉR, (ANDRE-HÁZ.)

Ajánlom dusan felszerelt **üveg és porcellán kereskedésemet**, mint legelőnyösebb bevásárlási forrást.

6 személyes étkezés legfinomabb carlsbadi porcellán feltűnően szép kivitelben 40 darabból összeállítva 14 frt 50 kr.

6 személyes étkező készlet kis összeállítással 26 drbból diszes festéssel és aranyozással 7 frt 80 kr.

6 személyes kávé, teás, fekete-kávé készlet finom carlsbadi porcellán 15 drbból domboru és sima kivitelben festett dus aranyozással.

1 személyes kávé készlet 3 frt 80 kr.

6 " teás " 4 frt.

6 " fekete kávé készlet tálczával 14 frt.

1 mosdókészlet 7 drb. festett aranyozással 5 frt 50 kr.

6 személyes majolika oszonnás készlet 6 tányér, 1 talpas tál 3 frt. 50 kr.

Ivó-készlet honi gyártmány homályos sávval (vizes, boros, pálinkás készlet) 2 frt 90 kr.

Ugyanaz finom gravírozással 4 frt 50 kr,

tisztelettel

Gyóry Károly.

▶ 5 literenként házhoz szállítva. ▶

Ruházati műterem a főtiszt. papság részére a „vörös kereszt”-hez.

Kitüntetve:

Bécs, Páris, London, Madrid, Brüssel, Boulogne, Tunis, St.-Gilet stb.

SKARDA VILMOS

IV. Waltergasse I. Bécs. IV. Favoritenstrasse 28.

Ajánl az 1898-iki téli idényre:

papi-, rend- és világi

RUHÁKAT;

különösen:

meleg téli **havelokokat**, s. p. finom fekete palmerstonból ujjak nélkül 18 frt, ujjakkal 24 frt.; ujjakkal és valódi széles prém-gallérral, bélelve 34 frt.

Biretumok, kollárék,

chemisettek, házi- és utisapkák, kapuciumok, cingulusok nagy választékban. Valamennyi készítmény a legjobb anyagból, tartós és diszes kivitelben. **Szövetek méterszámra** is eladatnak.

▶ **Egyházi szerek** ▶
végleges megrendelés után olcsón szállítanak.

Árjegyzékek és szövetminták ingyen és bérmentve.